

Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут водного господарства та
природооблаштування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Олег ЛАГОДНЮК
29.09.2021

01-05-163S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

academic discipline

Географія туризму		Geography of tourism	
Шифр за ОП	ПН25	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)	
Галузь знань Природничі науки	10	Field of knowledge Natural Sciences	
Спеціальність Географія	106	Field of study: Geography	
Освітня програма: «Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами»		Educational Program: «Constructive geography, water and mineral resources management»	

Силабус освітньої компоненти навчальної дисципліни «Географія туризму» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами» спеціальності 106 Географія. Рівне. НУВГП, 2021. 21 стор.

ОП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/20959/>

Розробник силабусу: *Романів Оксана Яківна, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри геології та гідрології, завкафедри геології та гідрології Національного університету водного господарства та природокористування*

Силабус схвалений на засіданні кафедри геології та гідрології
Протокол № 2 від "16" вересня 2021 року

Завідувач кафедри: *Романів Оксана Яківна, кандидат географічних наук, доцент, завкафедри геології та гідрології Національного університету водного господарства та природокористування.*

Керівник (гарант) ОП: *Романів Оксана Яківна, кандидат географічних наук, доцент, завкафедри геології та гідрології Національного університету водного господарства та природокористування.*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ ВГП
Протокол №2 від "23" вересня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ ВГП:
Хлапук Микола Миколайович, доктор технічних наук, професор.

СЗ №-4985 в ЕДО

© Романів О.Я., 2021
© НУВГП, 2021

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами
Спеціальність	106 Географія
Рік навчання, семестр	Четвертий рік, VIII семестр
Кількість кредитів	4
Лекції:	24
Практичні заняття:	24
Самостійна робота:	72
Курсова робота:	Ні
Форма навчання	денна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
Лектор 	<i>Романів Оксана Яківна, кандидат географічних наук, доцент, завкафедри геології та гідрології Національного університету водного господарства та природокористування.</i>
Вікіситет	URL: https://cutt.ly/cv1rqwP
ORCID	URL: https:// : orcid.org/0000-0002-2870-1322
Як комунікувати	<p>Навчальні заняття можуть проводитися за допомогою електронного ресурсу – платформи дистанційного навчання Moodle та безкоштовного додатка для комунікацій Google Hangouts Meet https://meet.google.com/ з пакета Google for Education.</p> <p>Вхід для використання наведених інформаційних технологій здійснюється через корпоративну пошту, яка надається студентам та працівникам університету. Корпоративна пошта викладача: o.ia.romaniv@nuwm.edu.ua</p>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Анотація освітньої компоненти, в т.ч. мета та цілі

Метою дисципліни “Географія туризму” є отримання майбутніми фахівцями-географами системи знань теорії та методології географічних досліджень і туристичного ресурсознавства, формування фахового світогляду щодо територіальної організації та умов розвитку спеціалізованих видів туризму в регіонах і країнах світу, набуття навичок геопросторового аналізу туристичних дестинацій та специфіки розвитку туризму в різних регіонах і країнах світу, що виступають базою для подальшого створення конкурентоздатних туристичних продуктів.

Завданнями вивчення дисципліни є:

- розкрити об'єкт, предмет та головні завдання географії туризму;
- забезпечити теоретичну та практичну підготовку студентів з питань формування сучасних уявлень про рекреаційно-туристичні ресурси та рекреаційно-туристичне господарство країн світу, поглибити уявлення про природничу, соціально-економічну та культурну різноманітність світу;
- засвоїти необхідні знання про світовий туристичний ринок в цілому та його регіоналізацію;
- сформуувати уявлення про специфіку розвитку туризму в різних туристичних регіонах і країнах світу, висвітлити їхній ресурсний потенціал, туристичну спеціалізацію та тенденції туристичної діяльності;
- показати причинно-наслідкові зв'язки в особливостях формування основних туристичних центрів;
- розглянути фактори формування туристичного попиту, його географію і сучасні тенденції його розвитку;
- набутти практичних навичок складання комплексних туристичних характеристик країн й регіонів світу та розробки туристичних маршрутів відповідно до туристичного попиту.

Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua>

Компетентності

ЗК-2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-7 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-9 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-10 Здатність працювати автономно та в команді, виявляючи навички міжособистісної взаємодії.

ЗК-11 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК-12 Цінування та повага різноманітності та мультикультурності, здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК-14 Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК-15 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК-1 Здатність демонструвати розуміння причинно наслідкових зв'язків між докiллями та суспiльством.

СК-4 Критичне оцінювання різноманітності підходів до генерації географічних знань, що впливають з досвіду епістемології природничих, суспільних і гуманітарних наук. Здатність застосовувати підходи інших дисциплін в географічному контексті.

СК-6 Здатність критично оцінювати та застосовувати на практиці різноманітні методи для здійснення збору географічної інформації (використання вимірювальних приладів, дистанційне зондування, картографічна зйомка, соціальне обстеження, статистичне спостереження, робота з текстовими і архівними джерелами), аналізу географічних даних (спеціальні методи аналізу просторової інформації, ГІС, лабораторні методи) та представлення геоданих (у вигляді ГІС-продукції, картографічних творів, різних текстових стратегій, мультимедіа).

СК-7 Здатність демонструвати розуміння географічних аспектів взаємодії в системі «природа-господарство-населення».

СК-9 Здатність ставити завдання, виявляти і формулювати проблеми, пов'язані з просторовим розвитком, у взаємозв'язку з природними, соціальними, економічними, екологічними, політичними та естетичними аспектами розвитку територій.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

Зн-1 Відтворювати концептуальні знання, набуті у процесі навчання та практичної професійної діяльності, включаючи знання сучасних досягнень у сферах природничої та суспільної географії.

Зн-8 Розуміти значення дії різних чинників соціально- та економіко-географічної диференціації, виявляти взаємозалежність національних і регіональних господарських систем від природно-ресурсного, праце-ресурсного і виробничого потенціалу їхніх територій.

Зн-13 Називати основи правового регулювання використання природних ресурсів і ведення їхнього кадастру, визначати сучасну структуру та географію природно-ресурсного потенціалу, основні тенденції використання природних ресурсів, розуміти ризики їхньої вичерпності для існування людського суспільства.

Зн-15 Знати основні концепції та підходи європейської практики щодо просторового розвитку та просторового планування, сучасний стан та структуру геопланувальних робіт в Україні, пояснювати основні принципи складання схем і проектів у галузі геопланування та проблеми їхньої реалізації.

Ум-1 Розв'язувати складні непередбачувані задачі і проблеми у спеціалізованих сферах природничої та суспільної географії, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів.

Ум-3 Застосовувати у професійній діяльності базові можливості сучасних геоінформаційних програмних засобів для просторового аналізу геоданих, створення баз даних географічної інформації, та візуальної презентації опрацьованої географічної інформації.

Ум-4 Планувати, організовувати та проводити стаціонарні, напівстаціонарні та польові географічні дослідження, використовуючи прикладні методики та прилади, виконувати вимірювання параметрів довкілля, статистично опрацьовувати і просторово інтерпретувати результати досліджень, аналізувати геодані і на основі фахових методик складати прогнози розвитку різних географічних процесів і явищ, моделювати зміни характеристик геосистем під впливом дії різних факторів, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в геосистемах.

Ум-5 Застосовувати базові положення вітчизняних, європейських та міжнародних стандартів у галузі екологічного управління, екологічного маркування, якості атмосферного повітря, ґрунту, води, поводження з відходами.

Ум-6 Розпізнавати та оцінювати геоекологічні наслідки різних видів природокористування, вміти проводити активні впливи на геоекологічні процеси, визначати основні напрями, параметри та норми оптимального природокористування.

Ум-9 Розробляти макети, картосхеми, профілі, загальні, спеціальні та тематичні карти, атласи та інші картографічні моделі, у тому числі з використанням геоінформаційних технологій.

Ум-10 Характеризувати комплексно природні, демогеографічні, соціально-економічні умови і ресурси територіальних об'єктів різних рангів, проводити експертизи та складати географічні, геоекологічні висновки, акти та рекомендації, принципові проектні схеми та обґрунтовувати пріоритетні напрями просторового розвитку.

Ум-12 Володіти навичками, необхідними для вирішення проблем порушення довкілля унаслідок антропогенної діяльності, розробляти проекти та реалізовувати практичні заходи спрямовані на охорону природи.

Ком-1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності.

Ком-2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію.

АіВ-1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

АіВ-2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб.

Структура та зміст освітнього компонента

Перелік тем:

**Змістовий модуль 1. Теоретичні основи географії туризму.
Туристичне ресурсознавство та географія спеціальних видів туризму (12 год. лекцій, 12 год. практичних занять)**

Тема 1. Географія туризму як наукова дисципліна (2 год. лекцій, 2 год. практичних занять)

Об'єкт, предмет та завдання географії туризму, зв'язок з іншими

науками. Місце географії туризму в системі географічних наук. Структура географії туризму.

Географія туризму як наука про людину та її поведінку у процесі відпочинку, територіальні туристичні системи, закономірності і механізми їх становлення, функціонування і розвитку в конкретних геопросторово-часових координатах.

Функції науки “Географія туризму” (теоретична, конструктивна, освітня, виховна, світоглядна, прогностична).

Основні наукові напрями і термінологічний апарат дисципліни.

Загальнонаукові терміни і поняття, які використовуються в географії туризму. Поняття і терміни інших наук, які застосовуються в географії туризму.

Зміст основних термінів і понять дисципліни: “географія”, “туризм”, “географія туризму”, “туристичні ресурси”, “туристична дестинація”, “туристична спеціалізація дестинації”, “територіальна туристично-рекреаційна система”, “таксономічні одиниці територіальної організації туристичної сфери”, “туристичний потік” тощо.

Зміст поняття “територіальна туристично-рекреаційна система”. Підходи до виокремлення, формування і розвитку територіальних туристичних систем. Структура територіальної туристичної системи. Ієрархічність територіальних туристичних систем. Поняття про елементи територіальних туристичних систем. Туристичні центри. Туристичні організації і об’єднання.

Класифікація туризму. Види класифікацій та особливості територіальної організації туризму. Міжнародний туризм. Внутрішній туризм. Організований і неорганізований туризм. Індивідуальний і груповий туризм. Комерційний і соціальний туризм. Масовий і елітарний туризм. Рекреаційний туризм. Подорожі з метою розваги і відпочинку. Активний туризм. Культурно-пізнавальний туризм. Подієвий туризм. Діловий туризм. Релігійний туризм. Міський туризм. Сільський туризм. Екологічний туризм.

Нормативне тлумачення основних дефініцій науки згідно із документами ЮНВТО та законодавством України.

Проблеми удосконалення понятійно-термінологічного апарату географії туризму на сучасному етапі.

Сучасні ринкові запити та особливості прикладного застосування географічних знань у практиці туристичного бізнесу.

Перспективні напрями досліджень у географії туризму: географія туристичних ресурсів, географія туроперейтингу, туристичне країнознавство, географія туристичного попиту, туристична регіоналістика, територіальне проектування туристично-рекреаційних систем, географія світового ринку турпродуктів, туристична геоглобалістика тощо.

Локальний, національний, макрорегіональний і глобальний рівні туристично-географічних досліджень.

Пошуки нової парадигми географії туризму як сучасна проблема цієї галузі знань.

Тема 2. Методологія та методика географічних досліджень в туризмі (2 год. лекцій, 2 год. практичних занять)

Загальнонаукове розуміння поняття методу як конкретного наукового способу пізнання. Методика як сукупність спеціально підібраних методів з метою практичного чи теоретичного пізнання дійсності. Методологія як чітко структурований і загальноприйнятий ієрархічний набір методів наукового пізнання дійсності.

Різновекторність туристично-географічних досліджень і система методів сучасної науки.

Загальні принципи наукового мислення. Індукція — умовивід від фактів до певної гіпотези. Дедукція — висновок за правилами логіки; ланцюжок умовиводів, ланки якого зв'язані логічною послідовністю. Аналіз — розчленування об'єкта, явища на елементи. Синтез — поєднання, з'єднання різних елементів об'єкта, явища в єдине ціле. Аналогія — відповідність, подібність об'єктів, явищ у певних властивостях; умовивід про менш відомий об'єкт, явище, дослідження за більш відомим, якщо вони належать до однорідної групи. Експеримент — дослідне відтворення об'єкта пізнання, перевірка гіпотез. Спостереження — цілеспрямоване вивчення, сприйняття, зумовлене поставленим завданням; систематичне збирання даних за об'єктом, явищем. Порівняння — співвідношення між двома об'єктами, явищами, яке дозволяє виявити загальне й особливе.

Літературний метод як відбір і аналіз літературних джерел, які певною мірою стосуються об'єкта, явища вивчення.

Описовий метод як один із найдавніших при вивченні географічних явищ і процесів. Описова статистика. Статистичні методи у географії туризму.

Основні дослідницькі методи географічної науки: польові, аналітичні, математичні, картографічні і геоінформаційні.

Поняття про просторовий аналіз. Методи комплексної оцінки території.

Універсальність картографічного методу дослідження туристично-географічних даностей. Картографічне моделювання територіальних туристсько-рекреаційних систем. Карта як результат досягнутого рівня знань про територію, об'єкти і явища, які до неї належать; карта як інструмент пізнання.

Залучення до дослідницького арсеналу дисципліни теоретико-методичних напрацювань інших наук: економіки, статистики, економетрії, менеджменту, маркетингу, соціології, культурології,

етнології, психології тощо.

Зміст та етапи рекреаційно-туристичного районування. Туристичний район як основна одиниця рекреаційно-туристичного районування. Районоутворюючі фактори. Схеми рекреаційно-туристичного районування світу. Характеристика підходів до туристичного районування України. Сучасне туристичне районування України. Роль історико-, етно-, культуро-, політико-, соціально- й економіко-географічних чинників у сучасній геопросторовій організації туризму.

Основні методичні принципи конструктивної географії туризму: багатоваріантність, багатокритеріальність, врахування раніше прийнятих рішень, реалістичність, довгостроковість та ін.

Туристичний потенціал території та загальна характеристика його складових. Сучасні наукові концепції та моделі в географії туризму. Методологічні підходи до комплексної оцінки туристичного потенціалу території.

Методика складання туристичного маршруту. Путівники. Туристські карти і схеми. Огляд масових турів. Географія і психологія. Вивчення мотивації до певних видів подорожей. складання маршруту на основі аналізу країнознавчого матеріалу і знання географії туристського попиту.

Трансформація методів географії туризму (описових, кількісних, картографічних, статистичних та ін.) під впливом науково-технічного прогресу. Комп'ютерна техніка і географія туризму.

Тема 3. Класифікація та географічна оцінка туристичних ресурсів (2 год. лекцій, 2 год. практичних занять)

Підходи до визначення туристичних та туристично-рекреаційних ресурсів.

Підходи до класифікації туристичних ресурсів. Аналіз наявних класифікацій туристичних ресурсів.

Унікальність, багатство й різноманітність туристичних ресурсів.

Світова спадщина ЮНЕСКО як важлива складова рекреаційно-туристичних ресурсів світу. Розподіл об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО за країнами світу. Об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО в Україні.

Оцінка туристичних ресурсів. Методи оцінки туристичних ресурсів. Види й особливості використання туристичних ресурсів. Проблеми освоєння та користування туристичними ресурсами

Тема 4. Природні туристичні ресурси (2 год. лекцій, 2 год. практичних занять)

Природні туристичні ресурси: суть поняття та структура. Принципи і методи комплексної оцінки природних туристичних ресурсів.

Геологічні та орографічні ресурси – підґрунтя для розвитку наукового і пізнавального туризму. Географічна оцінка рельєфу як

туристичного ресурсу. Туристична привабливість гір, височин, низовин. Спелеологічні ресурси.

Кліматичні ресурси. Комфортність клімату. Кліматичні курорти.

Водні ресурси як основа загальнооздоровчого відпочинку, водолікування, водного туризму, спорту. Характеристика океанів, морів, озер, ставів, річок, водосховищ, водоспадів, джерел як туристичних ресурсів. Характеристика та види пляжів. Гідрологічні й гідрографічні водні об'єкти та їх туристична привабливість. Аквапарки.

Бальнеологічні ресурси – основа формування ефективного профілактично-лікувального комплексу. Бальнеологічні та бальнеогрязьові ресурси.

Біотичні рекреаційні ресурси. Природні ландшафти та їх туристична привабливість. Фауністичні та флористичні ресурси (унікальні реліктові та ендемічні види рослин, вікові та екзотичні дерева) як передумова розвитку пізнавального, екологічного, екскурсійного, активного туризму. Поняття про природні рекреаційно-географічні зони планети.

Природні туристські ресурси природно-заповідного фонду. Туристична привабливість природно-антропогенних біотичних ресурсів: парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва, дендропарки, ботанічні сади, зоологічні парки, акваріуми та океанарії. Мисливські угіддя.

Інтегральна оцінка природних туристичних ресурсів.

Рациональне використання туристичних природних ресурсів. Концепція сталого розвитку сучасного туризму. Вплив масового туризму на довкілля та природі ресурси.

Тема 5. Культурно-історичні ресурси туризму (2 год. лекцій, 2 год. практичних занять)

Культурна спадщина як ресурси туризму.

Географічна оцінка археологічних туристичних ресурсів. Туристична привабливість археологічних пам'яток.

Пам'ятки історії та культури. Туристична привабливість музеїв та музеїв-заповідників. Садиби, фортифікаційні споруди, замкові та монастирські споруди. Монументальне мистецтво. Історичні міста.

Етнічні та етнографічні ресурси. Пам'ятки етнографії, що відображають етнічні та культурно-побутові особливості населення. Етнічна культура. Традиційні промисли та ремесла. Подієві ресурси. Сучасні види культурно-історичних ресурсів.

Тема 6. Географія рекреаційних видів туризму (2 год. лекцій, 2 год. практичних занять)

Географічна характеристика купально-пляжного туризму.

Інфраструктура купально-пляжного туризму.

Географічна характеристика лікувально-оздоровчого туризму.

Типологія курортів.

Географічна характеристика розважального туризму.

Географічна характеристика круїзного туризму. Види круїзів. Круїзні судна.

Тема 7. Географія активних видів туризму (2 год. лекцій, 2 год. практичних занять)

Географічна характеристика гірськолижного туризму. Історія, види та інфраструктура гірськолижного туризму. Географія центрів та регіонів розвитку гірськолижного туризму.

Географічна характеристика дайв-туризму. Види дайвінгу. Інфраструктура дайвінгу. Географія центрів та регіонів розвитку дайв-туризму.

Географічна характеристика гольф-туризму. Географія центрів та регіонів розвитку гольф-туризму.

Географічна характеристика екстремального та пригодницького туризму. Водні, наземні, гірські, повітряні та екзотичні види екстремального туризму. Види пригодницького туризму. Географія центрів та регіонів розвитку екстремального та пригодницького туризму.

Тема 8. Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму (2 год. лекцій, 2 год. практичних занять)

Географічна характеристика культурно-пізнавального (екскурсійного) туризму. Географія найбільш атрактивних маршрутів та регіонів розвитку культурно-пізнавального туризму.

Географічна характеристика подієвого туризму. Класифікація та види подієвого туризму. Географія центрів та регіонів розвитку подієвого туризму. Перспективи та потенціал розвитку подієвого туризму.

Тема 9. Географія ділового туризму (2 год. лекцій, 2 год. практичних занять)

Видова структура ділового туризму. Класичні ділові поїздки та MICE-туризм. Характеристика інсентив-туризму. Географічна характеристика конгресно-виставкового туризму. Географія центрів розвитку ділового туризму.

Тема 10. Географія релігійного туризму та паломництва (2 год. лекцій, 2 год. практичних занять)

Підходи до визначення релігійного туризму. Види, функції та особливості паломництва. Релігійні та культові центри. Релігійні організації. Географія центрів та регіонів паломництва у різних релігіях.

Тема 11. Географія міського, сільського туризму (2 год. лекцій, 2 год. практичних занять)

Географічна характеристика міського туризму. Міста як туристичні центри. Туризм в мегаполісах та його географічна оцінка в умовах глобалізації. Західноєвропейський тип міста, азіатський (східний) тип міста, африканський тип міста, північноамериканський та австралійський типи міст, латиноамериканський тип міста.

Основні підходи до визначення сільського туризму. Моделі

організації сільського туризму у різних країнах світу. Географія регіонів розвитку сільського туризму.

Тема 12. Географія екологічного туризму (2 год. лекцій, 2 год. практичних занять)

Підходи до визначення та ознаки екологічного туризму. Види екологічного туризму. Інфраструктура екологічного туризму. Географія центрів та регіонів розвитку екологічного туризму.

Змістовий модуль 2. Туристичне регіонознавство та країнознавство (12 год. лекцій, 12 год. практичних занять)

Тема 13. Географія туристичних потоків, доходів та витрат (2 год. лекцій, 2 год. практичних занять)

Співвідношення понять «туристський попит» і «споживчий вибір». Система факторів, що визначають туристський попит. Вплив демографічної середовища, рівня урбанізації, соціально-професійної структури, ієрархії потреб. Різноманіття, комплексність і еластичність туристського попиту. Криві попиту для різних типів туризму. крива залежності попиту від дальності подорожі. Концентрація туристського попиту в часі і просторі.

Географія туристського попиту. Масові потоки туристів: види і цілі. Сезонність. Сучасні тенденції туристського попиту.

Країни - лідери в'їзного туризму. Складові привабливості країни для туристів.

Суть і зміст глобалізації у світі. Індустрія туризму як глобальне явище сьогодення й потужний високоприбутковий сектор світової економіки. Структурування ринку виробника турпродукту. Геопросторова структура світового туристичного ринку. Основні тенденції та показники розвитку туризму у світі в цілому і в розрізі регіонів.

В'їзний та внутрішній туристичні потоки. Часова динаміка, структурний (за видами/цілями туризму) та геопросторовий розподіл туристичного потоку.

Географічні закономірності розподілу основних туристичних потоків світу. Спеціалізація окремих регіонів і країн світу на обслуговуванні ринково сегментованих туристичних потоків. Зрушення в геопросторовій організації туристичних потоків світу упродовж ХХ ст.

Європейсько-американська поляризація світового ринку туристичних послуг. Динамічне розширення ринку туристичних послуг у країнах Азії та Африки.

Внутрішньоєвропейська реорганізація туристичних потоків: поглиблення спеціалізації, депресивні тенденції, нові лідери на ринку турпослуг.

Прогнози ЮНВТО щодо майбутніх сценаріїв глобальної індустрії

туризму.

Тема 14. Методологічні основи туристичного регіоно- і країнознавства. Структура та методика туристичного вивчення країни (2 год. лекцій, 2 год. практичних занять)

Районування як метод дослідження в туризмі. Поняття туристичний район, рекреаційний район. Підходи до туристичного та рекреаційного районування території. Рекреаційне районування та його види. Рекреаційне зонування. Види зон і їх функції.

Туристичне регіонознавство. Регіоналізація туристичного ринку у документах ЮНВТО. Туристські макрорегіони світу. Формування туристських регіонів і їх цикл розвитку. Структурні елементи туристських регіонів. Закономірності (економічні, соціокультурні, етнічні та ін.) формування основних споживчих ринків туризму на планеті.

Типологія країн світу. Столиці країн світу.

Система країнознавчої інформації. Джерела інформації. Методика пошуку інформації.

Типова програма комплексної туристсько-країнознавчої характеристики.

Концепція факторів розвитку і розміщення елементів сфери туризму. Традиційна класифікація факторів: географічне, економіко- і соціально-географічне положення; туристично-ресурсний потенціал; історичні фактори; демографічні фактори; економічні фактори; соціальні фактори; екологічні фактори. Фактор людських потреб. Людські цінності як фактор. Фактор наукового прогресу. Часовий фактор та його роль у розміщенні та формуванні територіальних туристичних систем.

Методика вивчення природних умов для розвитку туризму. Методика вивчення історичних та політичних умов для розвитку туризму. Методика проведення аналізу економіки й інфраструктури країни. Методика дослідження народонаселення. Вивчення ролі культури в туризмі. Мистецтво як компонент культури. Методика туристського дослідження окремих видів мистецтва. Традиції та народна творчість як компонент культури. Масова культура та її дослідження. Характеристика туристичної інфраструктури країни. Транспортна система. Авіаційний транспорт. Автотранспорт. Залізничний транспорт. Водний транспорт. Морський транспорт. Річковий транспорт. Мережа туроператорів та турагентів. Індустрія гостинності. Система громадського харчування. Сфера обслуговування. Галузь міжнародної туристичної спеціалізації країни.

Тема 15. Європейський туристичний макрорегіон (4 год. лекцій, 4 год. практичних занять)

Рекреаційно-туристичні ресурси Європейського туристичного макрорегіону.

Географічний поділ Європейського континенту. Географічний огляд

основних турпродуктів, що представлені на європейському ринку. Загальна характеристика розвитку рекреації та туризму в країнах макрорегіону.

Найважливіші туристичні центри.

Швеція, Фінляндія, Данія, Болгарія, Польща, Чехія, Німеччина, Великобританія, Франція, Австрія, Швейцарія, Греція, Італія, Іспанія, Кіпр, Хорватія.

Тема 16. Близькосхідний туристичний макрорегіон (4 год. лекцій, 4 год. практичних занять)

Рекреаційно-туристичні ресурси Близькосхідного туристичного макрорегіону. Географічний поділ макрорегіону. Географічний огляд основних турпродуктів, що представлені на ринках країн макрорегіону. Загальна характеристика розвитку рекреації та туризму в країнах макрорегіону. Найважливіші туристичні центри.

Ізраїль, ОАЕ, Туреччина.

Тема 17. Азійсько-Тихоокеанський туристичний макрорегіон (4 год. лекцій, 4 год. практичних занять)

Рекреаційно-туристичні ресурси Азійсько-Тихоокеанського туристичного макрорегіону. Географічний поділ макрорегіону. Географічний огляд основних турпродуктів, що представлені на ринках країн макрорегіону. Загальна характеристика розвитку рекреації та туризму в країнах макрорегіону. Найважливіші туристичні центри.

Китай, Індія, Японія, Австралія, Гавайські острови, Філіппіни, Індонезія. Єгипет.

Тема 18. Африканський туристичний макрорегіон (4 год. лекцій, 4 год. практичних занять)

Рекреаційно-туристичні ресурси Африканського туристичного макрорегіону. Географічний поділ макрорегіону. Географічний огляд основних турпродуктів, що представлені на ринках країн макрорегіону. Загальна характеристика розвитку рекреації та туризму в країнах макрорегіону. Найважливіші туристичні центри.

Марокко, Туніс, Південно-Африканська Республіка.

Тема 19. Американський туристичний макрорегіон (4 год. лекцій, 4 год. практичних занять)

Рекреаційно-туристичні ресурси Американського туристичного макрорегіону. Географічний поділ макрорегіону. Географічний огляд основних турпродуктів, що представлені на ринках країн макрорегіону. Загальна характеристика розвитку рекреації та туризму в країнах макрорегіону. Найважливіші туристичні центри.

США, Мексика, Бразилія, острови Карибського моря.

Засоби навчання, які застосовуються під час викладання: технічні засоби (радіо- і телепередачі, звуко- і відеозаписи); мультимедіа-, відео- і звуковідтворююча, проєкційна апаратура; комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі; програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання); бібліотечні фонди (підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації, наукова література).

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

1. Аналітичні навички.
2. Гнучкість розуму.
3. Здатність логічно обґрунтовувати позицію.
5. Ініціативність.
7. Критичне мислення.
9. Формування власної думки та прийняття рішень.

Форми та методи навчання

Форми проведення занять: лекції та практичні роботи. Окремі питання тем виносяться на самостійне опрацювання студентів.
Методи та технології навчання: дискусії, кейс-метод, проєктні технології навчання, мультимедійні технології.

Порядок та критерії оцінювання

Процедури проведення поточного та підсумкового контролів знань здобувачів у НУВГП регламентовано Положенням про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>

Система оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Ця шкала розподіляється на дві частини: 60 балів – поточна складова оцінювання; 40 балів – модульна складова оцінювання.

У семестрі вивчення навчальної дисципліни передбачено два модульних контролі знань.

Модульний контроль проходить у формі тестування із застосуванням системи Moodle.

У тесті 32 запитання різної складності:

- рівень 1 – 26 запитань по 0,5 бала (13 балів),
- рівень 2 – 5 запитань по 1,0 балу (5 балів),
- рівень 3 – 1 запитання по 2,0 бали (2 бали).

Усього – 20 балів.

Час тестування обмежений – 30 хвилин. Дата тестування призначається за тиждень до його проведення та повідомляється студентам.

Поточна складова оцінювання (60 балів) накопичується студентом у процесі виконання практичних робіт. Всього є в курсі 12 практично-семінарських занять. Кожне з них оцінюється по 5 балів. З метою підвищення поточної оцінки до 60 балів (у випадку неякісного виконання практичного завдання чи невчасного його виконання) студенти можуть отримувати додаткові бали за виконання самостійних завдань, які додатково пропонуються їм на вибір (есе, реферати, презентації тощо).

Загальна інтегральна оцінка розраховується як сума балів, накопичена студентом за роботу впродовж семестру.

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі, які успішно складають модульні контролі з навчальної дисципліни та вчасно виконують завдання практичних робіт, мають можливість долучитися спільно з викладачем курсу до виконання наукових досліджень, участі в науково-дослідницьких темах, підготувати спільні наукові публікації. Досвід такої співпраці із студентами практикується.

Інформаційні ресурси

Основна література

1. Аріон О.В., С.І.Уліганець Географія туризму: навч.-метод. посіб. К.: ВГЛ "Обрії", 2009. 172 с.
2. Бабкин А.В. Специальные виды туризма. Ростов-на-Дону: Феникс, 2008. 252 с.
3. Бейдик О. О. Тлумачний словник термінів з рекреаційної географії (географії туризму). К.: ВПЦ "Київ. ун-т", 1993. 56 с.
4. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреалогії та рекреаційної географії. К.: Інститут туризму федерації профспілок України, 1998. 130 с.
5. Блїй де. Г., Муллер П. Географія: світи, регіони, концепти; пер. з англ. ; передмова та розділ «Україна» О. Шаблія. К. : Либідь, 2004. 740 с.
6. Кляп М. П., Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму : навч. посіб. Київ : Знання, 2011. 334 с. (Серія "Вища освіта ХХІ століття")
7. Кузик С.П. Географія туризму: навчальний посібник. К.: Знання, 2011. 271 с.
8. Кусков А.С. Туристское ресурсосведение. М.: Академия, 2008. 208 с.
9. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). К.: Альтерпрес, 2002. 436 с.
10. Мальська М.П., Гамкало М.З., Бордун О.Ю. Туристичне країнознавство: Європа: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. К.: Центр учбової літератури, 2009. 224 с.
11. Масляк П.О. Рекреаційна географія : навч. посіб. К. : Знання, 2008. 343 с.
12. Парфіненко А.Ю. Туристичне країнознавство: Навчальний посібник. Харків: Бурун Книга, 2009. 288 с.
13. Петринка Л.В. Географія туризму. Харків: Основа, 2011. 96 с.
14. Рутинський М. Й. Географія туризму України: Навч.-метод. посіб. Львів: Фенікс,

2002. 107 с.

15. Сапожникова Е.Н. Страноведение: теория и методика туристского изучения стран: учеб. пособие для выс. уч. заведений. М.: Изд. центр Академия, 2008. 240 с.
16. Смаль І.В. Основи географії рекреації і туризму: навч. посібник. Ніжин: Видавництво НДПУ ім. М. Гоголя, 2004. 264 с.
17. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу. Ніжин : Вид-во Ніжин. держ. ун-у імені Миколи Гоголя, 2010. 336 с.
18. Стафійчук В. І. Рекреалогія : навч. посіб. 2-е вид. Київ : Альтерпрес, 2010. 264 с.

Додаткова література

19. Алаев Э. Б. Социально-экономическая география: понятийно-терминологический словарь. М.: Мысль, 1983. 274 с.
20. Александрова А.Ю. Международный туризм. М.: Аспект-Пресс, 2001. 467 с.
21. Безуглий В.В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: ВЦ «Академія», 2005. 704 с.
22. Бессараб Д.А., Штефан Л.В. География международного туризма: пособие для студентов вузов : в 2 ч. Минск: Тетра Системс, 2011. 325 с.
23. Вавилова Е. В. Основы международного туризма : учеб. Пособие. Москва : Гардарики, 2005. 160 с.
24. География туризма: учебник/ Кол. авторов под ред. А.Ю. Александровой- 2 е изд. испр. и доп. М.: КНОРУС, 2009. 592 с.
25. Глушко А.Н., Сазыкин А.М. География туризма : учебное пособие. Владивосток : ТИДОТ ДВГУ, 2002. 265 с.
26. Голд Дж. Психология и география: Основы поведенческой географии. М.: Прогресс, 1990. 304 с.
27. Горішевський П.В., Васильєв В.П., Зінько Ю.В. Сільський зелений туризм: організація гостинності на селі: Підручник. Івано-Франківськ: Місто-Н, 2003. 158 с.
28. Дмитревский Ю. Д. Туристские районы мира. М., 2000. 224 с.
29. Дмитрук О. Ю. Щур Ю. В. Спортивно-оздоровчий туризм : навч. посіб. 2-вид., перероб. та допов. Київ : Альтерпрес, 2008. 280 с.
30. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: сучасні концепції менеджменту та маркетингу. К.: Альтерпрес, 2004. 250 с.
31. Дубович І.А. Країнознавчий словник — довідник. Л.: Ліга-прес, 2005. 819 с.
32. Зорин И. В., Квартальнов В. А. Энциклопедия туризма: Справочник. М.: Финансы и статистика, 2000. 368 с.
33. Истомина В. И., Лагутин В. Т. Страны мира: Справочник туроператора и туриста. М.: Сов. спорт, 2000. 224 с.
34. Кифяк В. Ф. Географія туризму України : навч. посіб. Чернівці : Зелена Буковина, 2003. 112 с.
35. Косолапов А. Б. Туристское страноведение. Европа и Азия : учебно-практическое пособие . М. : КНОРУС, 2005. 400 с.
36. Курорты: Энциклопедический словарь / Гл. ред. Е. И. Чазов. М.: Сов. энцикл., 1983.
37. Кусков А.С., Голубева В.Л., Одинцова Т.Н. Рекреационная география: учеб.-метод. Комплекс. М.: Флинта МПСИ, 2005. 300 с.
38. Максаковский В.П. Историческая география мира. М.: Экопрос, 1999. 450 с.
39. Мальська М.П., Антонюк Н.В., Ганич Н.М. Міжнародний туризм і сфера послуг. К. : Знання, 2008. 661 с.

40. Масляк П.О. Країнознавство : підручник. 2-ге вид., виправл. і доповн. К. : Знання, 2008. 293 с. (Вища освіта ХХІ століття).
41. Мироненко Н. С., Твердохлебов И. Т. Рекреационная география. М.: Изд-во МГУ, 1981. 232 с.
42. Мироненко Н.С. Страноведение: Теория и методы: Уч. пособие для вузов. М.: АспектПресс, 2001. 268 с.
43. Николаенко Д.В. Рекреационная география: учеб. пособие. М.: ВЛАДОС, 2001. 300 с.
44. Николаенко Т. В. Николаенко Д. В. Введение в рекреационную географию. Харьков: Международный Славянский университет, 1998. 196 с.
45. Окладникова Е.А. Международный туризм. География туристских ресурсов мира: учеб. пособие. М.; СПб.: ИФК Омега-Л; Учитель и ученик, 2002. 280 с.
46. Олійник Я. Б., Степаненко А. В. Вступ до соціально-економічної географії: Навч. посіб. К.: Знання, 2000. 204 с.
47. Пирожник И.И. Основы географии туризма и экскурсионного обслуживания: Учеб. пособ. Минск: Университетское, 1985. 253 с.
48. Пістун М. Д. Основи теорії суспільної географії: Навч. посіб. К.: Вища шк., 1996. 231 с.
49. Путрик Ю., Свешников В. Туризм глазами географа. М.: Мысль, 1986. 158 с.
50. Романов А.А. Зарубежное туристское страноведение : навчальний посібник. М. : Сов. Спорт, 2001. 288 с.
51. Романов А.А., Саакянц Р.Г. География туризма : учебное пособие. 3-е издание. 2004. 464 с.
52. Рутинський М.Й. Організація спортивно-оздоровчого туризму: Навчально-методичні матеріали. Львів: КВКПП "Фенікс", 2002. 160 с.
53. Рутинський М. Й., Зінько Ю. В. Сільський туризм : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 271 с.
54. Соціально-економічна географія світу / За ред. Кузика С.П. Тернопіль: Підручники і посібники, 1998. 256 с.
55. Страны и народы. Научно-популярное издание в 20-ти томах. М.: Мысль, 1983-84.
56. Федорченко В. К., Мінич І. М. Туристський словник-довідник: Навч. посіб. К.: Дніпро, 2000. 160с.
57. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія : навч. посіб. / Н. В. Фоменко. Київ : Центр навчальної літератури, 2007. 312 с.
58. Христов Т.Т. Религиозный туризм. М. : Издательский центр «Академия», 2003. 288 с.
59. Шаблій О. І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. 744 с.
60. Щербакова С. А. Международный туризм: экономика и география : учеб. пособие. Москва : Финансы и статистика, 2007. 144 с.
61. Lloyd E. Hudman, Richard H. Jackson. Geography of Travel & Tourism. 1990.
62. Stephen Williams. Tourism Geography. London and New York, 1998.

Інформаційні ресурси

63. Всесвітній економічний форум (англ.) URL: <http://www.weforum.org/en/initiatives/gcp/index.htm>
64. Всесвітня рада з туризму і подорожей (The World Travel & Tourism Council) (англ.) URL: http://www.wttc.org/eng/Tourism_Research/Economic_Data_Search_Tool/index.php
65. Офіційний сайт Світової спадщини ЮНЕСКО (англ.) URL: <http://whc.unesco.org>

66. Цифровий репозиторій НУВГП. URL : // <http://nuwm.edu.ua/faq/dr>

67. The World Factbook. URL : <https://www.cia.gov>

68. World Tourism Organization UNWTO URL: <http://www2.unwto.org>

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», розміщений документ за покликанням <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. За цим документом реалізується і право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Передача модульних контролів здійснюється згідно документу, який розміщений за покликанням <https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі виконаних лабораторних робіт, звітів про самостійну роботу з навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua> за календарем.

Неформальна та інформальна освіта

На сьогодні існують відкриті онлайн-курси таких платформ, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn тощо. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з навчальними результатами навчальної дисципліни. Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, викладені у Положенні про неформальну та інформальну освіту у НУВГП <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

Під час викладання курсу здійснюється залучення до навчання та викладання практиків. Зокрема це представники Департаменту екології та природних ресурсів Рівненської області. Також залучаються фахівці з підприємств та організацій різних видів економічної діяльності, функціонування яких пов'язане із природокористуванням (лісове господарство, сільське господарство, санаторно-курортні заклади тощо).

Правила академічної доброчесності

В НУВГП активно пропагується політика «нульової толерантності» до будь-яких проявів академічної недоброчесності для всієї академічної спільноти університету. Здійснюється:

- перевірка навчальних завдань на плагіат (есе, рефератів);*
- неприпустимим є списування та обман в освітньому процесі;*
- оцінки за роботи, в яких був виявлений плагіат, анулюються.*

<p><i>Більше інформації за покликанням «Кодекс честі студента» http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/</i></p>
<p>Вимоги до відвідування</p>
<p><i>Студентові не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. За об'єктивних причин пропуску занять (лікарняні, мобільність тощо) студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал, який розміщений на платформі MOODLE. Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно положення http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/. Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно для навчальної мети з цієї дисципліни.</i></p>
<p>Оновлення</p>
<p><i>З ініціативи викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно з урахуванням змін у законодавстві України, наукових досягнень та сучасних практик в сфері природокористування. Студенти мотивовані долучатись до оновлення змісту дисципліни шляхом внесення пропозицій викладачу стосовно нових форм роботи та вивчення нових тем. За ініціативність студентам можуть нараховуватися додаткові бали.</i></p>
<p>Академічна мобільність. Інтернаціоналізація</p>
<p><i>Здобувачі вищої освіти можуть отримати окремі результати навчання у вітчизняних та іноземних ЗВО (через освоєння освітніх компонентів або сертифікованих програм у статусі зарахованого слухача), такі результати навчання можуть бути предметом визнання. Більше інформації про академічну мобільність у Положенні про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУВГП http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/ та Порядку перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в НУВГП http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/</i></p>

Лектор

Романів Оксана Яківна,
кандидат географічних наук, доцент